

11. Abreviatures, sigles i acrònims

Sílvia Fustegueres i Rosich

Hi ha expressions i denominacions que, per la seva longitud, tendim a expressar d'una manera reduïda. En el cas del català, per exemple, és habitual reduir expressions com ara *Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)* o *Institut d'Estudis Catalans (IEC)*. En general, es tracta d'expressions o denominacions força conegudes i fàcils de reconèixer.

Les reduccions es fan utilitzant diversos mètodes, que poden variar segons l'idioma. Els més habituals en català són recórrer a la generació de sigles i acrònims o a l'ús de denominacions incompletes que fan al·lusió a un concepte més ampli (com ara *Generalitat* en lloc de *Generalitat de Catalunya* o *Barça* en lloc de *Futbol Club Barcelona*).

En el cas de les formes abreujades corresponents a termes i conceptes xinesos, se solen formar seguint algun dels tres mètodes que indiquem a continuació:

- Formes reduïdes creades a partir de la traducció completa al català de la denominació o el concepte original, com ara *PCX (Partit Comunista Xinès)*.
- Formes reduïdes que són la traducció, adaptació o transcripció d'una forma ja reduïda en xinès, com ara *Beida* (transcripció de la forma abreujada de *Beijing Daxue*, la Universitat de Pequín).
- Sigles elaborades en xinès a partir de la transcripció en pinyin que s'han transmès tal qual al català, com ara l'examen oficial de xinès HSK (*Hanyu Shuiping Kaoshi*).

Pel que fa a l'ús de l'article i de l'apòstrof, totes aquestes formes reduïdes es tracten igual que la resta d'abreviacions, sigles i acrònims utilitzats en català. Així, doncs, diem «el PCX» (el Partit Comunista Xinès) i «la CCTV» (la China Central Television), tot i que cal tenir present algunes excepcions, com ara «Beida» (*Beijing Daxue*, Universitat de Pequín), que normalment utilitzaríem amb article però que, per tradició, no fem servir.

També cal tenir en compte que algunes denominacions són conegudes amb el sistema de transcripció Wade-Giles (vegeu el capítol 2 sobre la transcripció del xinès). Aquest és el cas de les denominacions que corresponen a referents de territoris on es fa servir aquest tipus de transcripció i a paraules que, històricament, s'han conegut amb aquesta forma (com ara els termes creats abans de l'aparició del pinyin). En aquests casos, la sigla no s'ha format a partir de la transcripció en pinyin sinó del sistema Wade-Giles, com ara *KMT (Kuomintang, Partit Nacionalista Xinès)*.

A continuació tractem més detalladament cadascun d'aquests mètodes.

11.1. Formes reduïdes procedents de la traducció completa de denominacions

Incloem en aquesta categoria les sigles o els acrònims que es formen sobre la base d'una denominació o un concepte xinès que s'ha traduït amb la forma completa i, posteriorment, s'ha reduït seguint sistemes d'abreviació propis de la llengua de destinació.

Cal destacar que en alguns casos les denominacions que serveixen de base per a la reducció són formes en idiomes diferents del xinès que tenen molta més tradició que la forma catalana. En aquest sentit, l'anglès té un paper molt important com a transmissor de conceptes, ja que moltíssimes denominacions ens han arribat a través d'aquest idioma. Així, doncs, cal destacar que moltes entitats xineses amb projecció internacional, com ara les universitats, han adoptat un nom en anglès amb el qual són àmpliament conegudes arreu del món (Beijing Language and Culture University, coneguda també com a *BLCU*).

A continuació teniu alguns exemples que, sobretot, fan referència a noms de partits o d'organismes (a l'apèndix 5 hi trobareu una llista més extensa).

Taula 11.1. Reducció a partir de la traducció de denominacions completes

Nom original	Nom traduït	Nom abreujat
中国共产党 (<i>Zhongguo Gongchangdang</i>)	Partit Comunista Xinès	PCX
全国人民代表大会 (<i>Quanguo Renmin Daibiao Dahui</i>)	Assemblea Popular Nacional	APN
中国中央电视台 (<i>Zhongguo Zhongyang Dianshitai</i>)	China Central Television	CCTV
中华人民共和国 (<i>Zhonghua Renmin Gongheguo</i>)	República Popular de Xina	RPX
中华民国 (<i>Zhonghua Minguo</i>)	República de la Xina	ROC (de l'anglès <i>Republic of China</i>)
北京语言文化大学 (<i>Beijing Yuyan Wenhua Daxue</i>)	Beijing Language and Culture University	BLCU

Com s'ha dit més amunt, les sigles resultants reben el mateix tractament que les sigles generades a partir de denominacions originals catalanes, és a dir:

1. S'usen l'article i l'apòstrof sempre que sigui necessari.
2. No es creen formes plurals.

11.2. Formes reduïdes que són la traducció, adaptació o transcripció d'una forma ja reduïda en xinès

En aquesta categoria incloem les denominacions que ja tenen una abreviació pròpia en xinès que ha passat al català per mitjà del pinyin. Es tracta de denominacions que, en origen, tenen quatre caràcters o més i que el xinès, per economia lingüística, tendeix a abreviar agafant només el primer caràcter de cada paraula.

Taula 11.2. Traducció de formes ja reduïdes

Denominació original	Denominació abreujada en xinès	Denominació abreujada i completa en català
北京大学 (<i>Beijing Daxue</i>)	北大 (<i>Beida</i>)	Beida (Universitat de Pequín)
中国人民大学 (<i>Zhongguo Renmin Daxue</i>)	人大 (<i>Renda</i>)	Renda (Universitat Renmin de la Xina)

Cal esmentar també un cas especial, que són les abreviatures corresponents a festivitats o esdeveniments puntuals que en xinès se citen amb la data. Un exemple és 六四 (*liu-si*, ‘4 de juny’), que és la manera de referir-se als fets que van tenir lloc a la plaça de Tian’anmen el 4 de juny del 1989 sense haver-hi de fer referència explícita. En la majoria d’aquests casos, el català no fa servir les dates sinó el nom amb el qual es coneix l’efemèride en qüestió (per exemple, *Dia Nacional de la República Popular de Xina* en lloc de *1 d’octubre* o *El dia de la pau* en lloc de *Incident del 28 de febrer*, en el cas de Taiwan).

11.3. Sigles ja constituïdes en xinès

En determinats casos, el xinès, tot i que no fa un ús habitual de l’alfabet llatí, ha optat per construir sigles de la mateixa manera que els idiomes que utilitzen aquest alfabet: utilitzar la primera lletra del pinyin corresponent a cada paraula de l’expressió. En aquests casos, en català adoptem la sigla que ens ha arribat feta o fem servir la denominació completa traduïda al català.

Taula 11.3. Ús de sigles xineses

Denominació completa en xinès	Sigla	Denominació completa en català
汉语水平考试 (<i>Hanyu Shuiping Kaoshi</i>)	HSK	Examen oficial de xinès
国民党 (<i>Kuomintang</i> , en pinyin <i>Guomindang</i>)	KMT	Partit Nacionalista Xinès

Recomanacions

- Recomanem fer servir un d’aquests mètodes:
 - Traduir la denominació completa i abreujar la denominació catalana (o, si correspon, la forma anglesa ja establerta) que en resulti:
 - 中国共产党 (*Zhongguo Gongchandang*): Partit Comunista Xinès (PCX).
 - 中国中央电视台 (*Zhongguo Zhongyang Dianshitai*): China Central Television (CCTV).
 - Traduir, adaptar o transcriure una forma que ja s’ha reduït en xinès: 北京大学, *Beijing Daxue* (*Beida*). – Utilitzar sigles creades a partir del pinyin: HSK (*Hanyu Shuiping Kaoshi*, Examen oficial de xinès).
- Cal aplicar a les sigles i els acrònims resultants el mateix tractament que a les abreviacions d’expressions catalanes:
 - Utilitzem l’article i l’apòstrof sempre que calgui.
 - No creem formes en plural.